

Regler for økologisk planteavl

Det følgende giver en kort oversigt over de vigtigste regler inden for økologisk planteavl.

Omlægning

- Anmeldelse af omlægning af nye arealer kan ske året rundt og på alle datoer. Arealerne kan tidligst påbegynde omlægning efter, at Naturerhvervstyrelsen, Økologi har modtaget anmeldelsen.
- Hele bedriften skal påbegynde omlægning til økologisk produktion inden udgangen af det 4. kalenderår, efter det år hvor omlægningen er påbegyndt.

Afgrødetype	Afgrøden kan sælges som økologisk	Omlægningsafgrøde, kan bruges til foder
Etårige afgrøder (fx korn, majs, grønsager) *)	Når afgrøden er sået 24 måneder efter jorden er påbegyndt omlægning.	Når afgrøden høstes 12 måneder efter jorden er påbegyndt omlægning.
Græs, kløver, lucerne *)	Når afgrøden høstes 24 måneder efter jorden er påbegyndt omlægning.	Når afgrøden høstes 12 måneder efter jorden er påbegyndt omlægning.
Flerårige afgrøder (fx frugt, bær og pyntegrønt)	Når afgrøden høstes 36 måneder efter jorden er påbegyndt omlægning.	Når afgrøden høstes 12 måneder efter jorden er påbegyndt omlægning.
Græsarealer og løbegårde til svin og fjerkræ	Påbegyndt omlægning 12 måneder før brug.	

*) Græs, kløver, lucerne og bælgssæd fra egne marker i første omlægningsår kan bruges med op til 20 pct. af fodrationen til egne dyr.

Såsåed og plantemateriale

- Der skal bruges økologisk fremavlet udsæd af passende sorter. Udsæd fremavlet på marker under omlægning, hvor afgrøden er sået efter påbegyndt omlægning, kan bruges på lige fod med økologisk udsæd. Hvis der ikke kan fremskaffes økologisk udsæd, kan der bruges konventionelt ubejdset udsæd. Se Den økologiske frødatabase: www.landbrugsinfo.dk/oekoudsaed.
- Forbud mod genetisk modificerede planter.
- Udplantningsplanter skal være økologisk fremdrevne/fremavlede.
- Der må ikke være parallelavl, det vil sige samme planteart må ikke dyrkes som økologisk afgrøde og ikke-økologisk afgrøde på bedriften eller enhederne under samtidig drift. Fx er vinterbyg og vårbyg samme art.

Gødning

- Kunstgødning er ikke tilladt, men der kan bruges visse ikke-kvælstof-holdige gødningstyper som fx patentkali, svovl, mikronæringsstoffer og kalkning. De tilladte gødningstyper fremgår af bilag 1 i vejledning om økologisk jordbrugsproduktion med betingelser for anvendelse.
- Der må ikke bruges forsuret gylle.
- Der må ikke bruges kommunalt slam på økologiske jordarealer.

- Kartoffelsaft, saft fra grønpiller, frugtsaft og vinasse er tilladt som ikke-økologisk gødning, hvis det kun er tilsat lovlige tilsætningsstoffer (konservering med svovlsyre er fx ikke tilladt).
- Halmaske fra ikke-økologisk halm er tilladt fra eget fyr, men ikke fra andre bedrifter/varmeværker.
- Pesticider og kemiske bejdsemidler er ikke tilladt.
- Alle gødningstyper skal føres i plante-logbogen.
- Der må maks. bruges gødning, der svarer til 170 kg total N/ha. Der må bruges ikke-økologisk gødning, som svarer til 70 kg total N/ha uden yderligere dokumentation. Harmonikravet for økologiske bedrifter følger de generelle regler (1,4 eller 1,7 DE/ha, dog undtagen 2,3 DE/ha) og den generelle N-kvote for bedriften må ikke overskrides.
- Bedrifter med 5-årigt MB-tilsagn (miljøbetingsbetalt tilskud) eller 1-årig EL-støtte (Ekstensivt Landbrug) skal overholde enten maks. 140 kg total N/ha harmoniareal eller reducere N-kvoten til 75 pct. for marker med tilsagn. Alle mælkeproducenter og kødkvægsproducenter, der leverer til Friland, er omfattet af en brancheaftale og skal overholde maks. 140 kg total N/ha.

Plantelogbog

- Gødning, plantebeskyttelsesmidler og høstet afgrøde skal registreres i en logbog for hver enkelt mark. For gødning skal dato for udbringning, gødningstype, status og mængde (tons) fremgå. For plantebeskyttelsesmidler skrives dato, navn, metode og årsag til anvendelsen. Ved høst oplyses afgrøde, høstmåned, en skønnet mængde og økologisk status. Fx skal hvert slæt græs registreres med et skønnet udbytte.

Skel

- Der skal være tydelige skel mellem økologiske og ikke-økologiske arealer, således at der ikke kan ske sammenblanding af afgrøder.

Vær opmærksom på:

- At NaturErhvervstyrelsen, Økologi autoriserer bedriften, og kontrollerer den mindst en gang om året.
- At du skal indsende oplysninger om bedriften hvert år sammen med ansøgning om enkeltbetaling/grundbetaling i april.
- At der ikke opstår parallelavl ved samtidig drift af en økologisk og en ikke-økologisk enhed, eller ved tilkøb af nye marker, som ikke lægges om med det samme. Slæt ifm. permanente græsmarker giver særlige problemer.
- Økologer skal kunne dokumentere, at de har brugt den rigtige såsæd – og at den ikke er genetisk modificeret (GMO-fri).
- At du ikke har gamle gødningssække og dunke med kemikalier stående, når alle arealer på bedriften er lagt om.
- Økologer skal have en ajourført mark-gødningsplan uanset bedriftens og husdyrholdets størrelse.
- Økologer, der importerer husdyrgødning, skal være tilmeldt registret for N-afgiftsfritagelse.
- At du kan søge tilskud til økologisk dyrkede arealer fra NaturErhvervstyrelsen.
- Se: www.naturerhverv.dk

Reglerne er sammenfattet og uddybet i NaturErhvervstyrelsens [Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion](#). Se: www.naturerhverv.dk

Reglerne er fastsat i Rådets Forordning (EF) 834/2007 af 28. juni 2007 om økologisk produktion og mærkning m.v., Kommissionens forordning (EF) 889/2008 af 5. september 2008 om gennemførelsesbestemmelser for RFO 834 og Økologilov nr. 463 af 17. juni 2008

med tilhørende bekendtgørelser. Forordningen er direkte gældende og omfatter de fleste regler.

Find flere oplysninger om økologisk planteproduktion på www.LandbrugsInfo.dk under "[Økologi](#)".

Forfattere:

Birgit Ingvorsen, Landskonsulent, Økologi, Regler og projekter
T: +45 8740 5493 (direkte) | E bii@vfl.dk

Inger Bertelsen, Landskonsulent, Økologi, Planteproduktion
T: +45 87405453 (direkte) | M +45 40342171 | E inb@vfl.dk

Senest revideret 14. juli 2014

